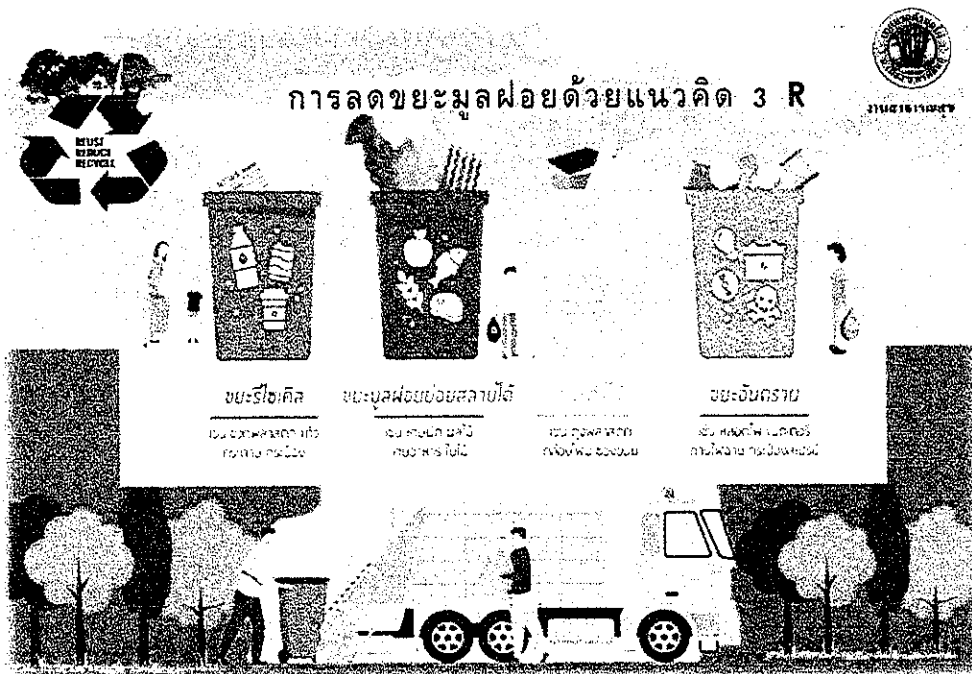

แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน
“จังหวัดสะอาด”
ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘

เทศบาลตำบลไผ่
อำเภอเมืองกาฬสินธุ์ จังหวัดกาฬสินธุ์

คำนำ

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบัน ประกอบด้วยหลายสาเหตุ ปัจจัย และ จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย หนึ่งใน หน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของ ปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของ หน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลัก วิชาการจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญห ขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของ ประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ดังนั้น เพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามูลฝอยของเทศบาลตำบลไผ่ เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

เทศบาลตำบลไผ่

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ส่วนที่ ๑ บทนำ	๑
ส่วนที่ ๒ สถานการณ์ขยะมูลฝอยในภาพรวมของเทศบาลตำบลไผ่	๓
ส่วนที่ ๓ แนวทางการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนเทศบาลตำบลไผ่ ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘	๘
ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”	๑๐
ส่วนที่ ๕ แผนงาน/โครงการ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เทศบาลตำบลไผ่ พ.ศ.๒๕๖๘	๑๕

ส่วนที่ ๑ บทนำ

๑.๑ หลักการและเหตุผล

จากสถานการณ์และปัญหาขยะมูลฝอยชุมชนที่เกิดขึ้นในปัจจุบันประกอบด้วยหลายสาเหตุปัจจัย และ จำเป็นจะต้องได้รับการแก้ไขปัญหาย่างเร่งด่วน กระทรวงมหาดไทยหนึ่งในหน่วยงานผู้รับผิดชอบหลักในการดำเนินการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ได้เล็งเห็นถึงความสำคัญของปัญหาที่เกิดขึ้นในพื้นที่ในด้านต่าง ๆ เช่น ขยะมูลฝอยไม่ได้รับการคัดแยกตั้งแต่ต้นทาง การบริหารจัดการของหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบยังขาดประสิทธิภาพและขยะมูลฝอยชุมชนไม่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการ กระทรวงมหาดไทยจึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๖๘ ขึ้นเพื่อขับเคลื่อนและแก้ไขปัญหาขยะมูลฝอยให้เกิดความต่อเนื่อง และเป็นไปตามเป้าหมายของแผนปฏิบัติการด้านการจัดการขยะของประเทศ (พ.ศ.๒๕๖๕ - ๒๕๗๐) ดังนั้นเพื่อให้การดำเนินการแก้ไขปัญหามูลฝอยของเทศบาลตำบลไผ่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ จึงได้จัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๘ ขึ้น เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยต่อไป

๑.๒ วัตถุประสงค์

- เพื่อใช้เป็นกรอบแนวทางในการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในเขตพื้นที่เทศบาลตำบลไผ่ ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ถูกหลักวิชาการ และสอดคล้องตามแนวนโยบายการจัดการขยะ ของ รัฐบาล และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของทุกระดับ

๑.๓ เป้าหมาย

เทศบาลตำบลไผ่ มีการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ และ ถูกหลักวิชาการ

๑.๔ นิยามและความหมาย

มูลฝอย หมายความว่า เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า ถุงพลาสติก ภาชนะใส่อาหาร เภา มูลสัตว์หรือซากสัตว์รวมถึงสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น (พระราชบัญญัติการสาธารณสุข,๒๕๓๕) ขยะมูลฝอย (Solid waste) คือ เศษกระดาษ เศษผ้า เศษอาหาร เศษสินค้า เศษวัตถุ ถุงพลาสติก ภาชนะที่ใส่อาหาร เภา มูลสัตว์ซากสัตว์หรือสิ่งอื่นใดที่เก็บกวาดจากถนน ตลาด ที่เลี้ยง สัตว์หรือที่อื่น และ ความหมายรวมถึงมูลฝอยติดเชื้อ มูลฝอยที่เป็นพิษ หรืออันตรายจากชุมชนหรือ คร่าวเรือน ยกเว้นวัสดุที่ไม่ใช่แล้ว ของโรงงานซึ่งมีลักษณะและคุณสมบัติที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะย่อยสลาย (Compostable waste) หรือมูลฝอยย่อยสลาย คือ ขยะที่เน่าเสีย และย่อยสลายได้เร็วสามารถนำมาหมักทำปุ๋ยได้เช่น เศษผัก เปลือกผลไม้เศษอาหาร ใบไม้เศษ เนื้อสัตว์เป็นต้น แต่จะไม่รวมถึงซากหรือเศษของพืช ผัก ผลไม้หรือสัตว์ที่เกิดจากการทดลองในห้องปฏิบัติการโดยขยะ ที่ย่อย สลายนี้เป็นขยะที่พบมากที่สุด คือ พบมากถึง ๖๔% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘)

ขยะรีไซเคิล (Recyclable waste) หรือ มูลฝอยที่ยังใช้ได้ คือ ของเสียบรรจุภัณฑ์ หรือวัสดุเหลือใช้ซึ่งสามารถนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้เช่น แก้ว กระดาษ เศษพลาสติก กล่อง เครื่องดื่มแบบ UHT กระป๋องเครื่องดื่ม เศษโลหะ อะลูมิเนียม ยางรถยนต์เป็นต้น สำหรับขยะรีไซเคิลนี้เป็นขยะที่พบมากเป็นอันดับที่สองในกองขยะ กล่าวคือ พบประมาณ ๓๐% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘) ขยะอันตราย (Hazardious waste) หรือ มูลฝอยอันตราย คือ ขยะที่มีองค์ประกอบ หรือปนเปื้อนวัตถุ อันตรายชนิดต่าง ๆ ซึ่งได้แก่ วัตถุระเบิด วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุ腐蝕มัน วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่า จะเป็นเคมีภัณฑ์หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตรายแก่ บุคคล สัตว์พืช หรือสิ่งแวดล้อม เช่น ถ่านไฟฉาย หลอดฟลูออเรสเซนต์ แบตเตอรี่โทรศัพท์เคลื่อนที่ ภาชนะบรรจุสารกำจัดศัตรูพืชกระป๋องสเปรย์ บรรจุสีหรือ สารเคมีเป็นต้น ขยะอันตรายนี้ เป็นขยะที่มักจะพบได้น้อยที่สุด กล่าวคือ พบประมาณเพียง ๓% ของปริมาณขยะ ทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘) ขยะทั่วไป (General waste) มูลฝอยทั่วไป คือ ขยะประเภทอื่นนอกเหนือจากขยะ ย่อยสลาย ขยะรีไซเคิล และขยะอันตราย มีลักษณะที่ย่อยสลายยากและไม่คุ้มค่าสำหรับการนำกลับมาใช้ประโยชน์ใหม่ เช่น ห่อพลาสติกใส่ขนม ถุงพลาสติกบรรจุผงซักฟอก พลาสติกห่อลูกอม ซองบะหมี่กึ่งสำเร็จรูป ถุงพลาสติกเปื้อน เศษ อาหาร โฟมเปื้อนอาหาร พอยล์เปื้อนอาหาร เป็นต้น สำหรับขยะทั่วไปนี้เป็นขยะที่มีปริมาณใกล้เคียงกับ ขยะ อันตราย กล่าวคือ จะพบประมาณ ๓% ของปริมาณขยะทั้งหมดในกองขยะ (กรมควบคุมมลพิษ,๒๕๔๘) มูลฝอยติดเชื้อ หมายความว่า มูลฝอยที่มีเชื้อโรคปะปนอยู่ในปริมาณมากหรือมีความเข้มข้นซึ่งถ้ามีการสัมผัสหรือใกล้ชิดกับมูลฝอยนั้นแล้ว สามารถทำให้เกิดโรคได้ กรณีมูลฝอยดังต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นหรือใช้ในกระบวนการตรวจวินิจฉัยทางการแพทย์และการรักษาพยาบาล การใหญ่มีคุณสมบัติและการทดลองเกี่ยวกับ โรค และการตรวจชันสูตรศพหรือซาก สัตว์รวมทั้งในการศึกษาวิจัย เรื่องดังกล่าว ให้อถือว่าเป็นมูลฝอยติดเชื้อ (กฎกระทรวงสาธารณสุข) ด้วยการกำจัดมูลฝอยติดเชื้อ,๒๕๔๕)

(๑) ซากหรือชิ้นส่วนของมนุษย์หรือสัตว์ที่เป็นผลมาจากการผ่าตัด การตรวจชันสูตรศพ หรือซากสัตว์ และใช้สัตว์ทดลอง

(๒) วัสดุของมีคม เช่น เข็ม ใบมีกระบอกฉีดยา หลอดแก้ว ภาชนะที่ทำด้วยแก้ว สไลด์และกระจกปิดสไลด์

(๓) วัสดุซึ่งสัมผัสหรือสงสัยว่าจะสัมผัสกับเลือด ส่วนประกอบของเลือดผลิตภัณฑ์ที่ได้จากเลือด สาร น้ำจากร่างกายของมนุษย์หรือสัตว์ หรือวัคซีนที่ทำจากเชื้อโรคที่มีชีวิต เช่น สำลีผา กอส ผ้าต่างๆ และพ้อยาง

(๔) มูลฝอยทุกชนิดที่มาจากห้องรักษาผู้ป่วยติดเชื้อร้ายแรง

๓. ลักษณะภูมิประเทศ

ลักษณะภูมิประเทศของเทศบาลตำบลไผ่ ทางด้านทิศตะวันออกและทิศใต้เป็นที่ราบลุ่ม ทางทิศเหนือและบริเวณพื้นที่ตอนกลางมีลักษณะเป็นที่ดอน สภาพทั่วไปของพื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีลำห้วยและสระน้ำกระจายตามพื้นที่ จึงเหมาะแก่การทำการเกษตร

๔. จำนวนหมู่บ้าน

จำนวนหมู่บ้านในเขตเทศบาลตำบลไผ่ มี ๙ หมู่บ้าน

หมู่ ๑ บ้านหนองโพน

หมู่ ๒ บ้านหนองไผ่

หมู่ ๓ บ้านโคกลำม

หมู่ ๔ บ้านคำเม็ก

หมู่ ๕ บ้านโนนสะอาด (บางส่วน)

หมู่ ๖ บ้านเริงนาแก

หมู่ ๗ บ้านโคกกวาง

หมู่ ๘ บ้านดอนสวรรค์

หมู่ ๙ บ้านโนนทอง

๕. ประชากร

เทศบาลตำบลไผ่ มีจำนวนครัวเรือน ๑,๓๘๗ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด ๕,๑๘๙ คน แยกเป็นชาย จำนวน ๒,๕๔๑ คน หญิง จำนวน ๒,๖๔๘ คน

๖. สถานภาพทางเศรษฐกิจ

การประกอบอาชีพมีดังต่อไปนี้

อาชีพหลัก ได้แก่ การทำนา ทำไร่ ทำสวน รับราชการ

อาชีพรอง ได้แก่ อาชีพค้าขาย รับจ้างทั่วไป ทอผ้า แปรรูปผลิตภัณฑ์ เลี้ยงสัตว์

หน่วยธุรกิจในเทศบาลตำบลไผ่

ปั๊มน้ำมันขนาดเล็ก	จำนวน	๑	แห่ง
โรงงานอุตสาหกรรม	จำนวน	๒	แห่ง
อุตสาหกรรมในครัวเรือน	จำนวน	๒	แห่ง

๗. สถานภาพทางสังคม

๑. การศึกษา

๑.๑ โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล	จำนวน	๕	แห่ง
๑.๒ ศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียน	จำนวน	๑	แห่ง
๑.๓ ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก	จำนวน	๑	แห่ง
๑.๔ สถาบันองค์กรทางศาสนา	จำนวน	๑๐	แห่ง
๑.๕ โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล	จำนวน	๑	แห่ง

๘. สถานบริการสาธารณสุข

พื้นที่เทศบาลตำบลไผ่มีโรงพยาบาลส่วนเสริมสุขภาพตำบล สุขศาลา แลพจำนวนอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ดังนี้

หมู่ที่ / ชื่อบ้าน	ชื่อสถานีนอามัย / สถานที่ตั้ง	จำนวนบุคลากร (คน)	จำนวน อสม. (คน)
หมู่ที่ ๑ บ้านหนองโพน	รพ.สต.หนองโพน	๗	๑๑
หมู่ที่ ๒ บ้านหนองไผ่	สุขศาลา		๑๒
หมู่ที่ ๓ บ้านโคกลำม	สุขศาลา		๑๘
หมู่ที่ ๔ บ้านคำเม็ก	สุขศาลา		๑๔
หมู่ที่ ๕ บ้านโนนสะอาด	สุขศาลา		๒
หมู่ที่ ๖ บ้านเริงนาแก	สุขศาลา		๑๐
หมู่ที่ ๗ บ้านโคกกวาง	สุขศาลา		๑๔
หมู่ที่ ๘ บ้านดอนสวรรค์	สุขศาลา		๑๓
หมู่ที่ ๙ บ้านโนนทอง	สุขศาลา		๙
รวม	๙	๗	๑๐๓

๙. ข้อมูลโรงเรียนระดับประถมศึกษาของรัฐบาลและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตเทศบาลตำบลไผ่

โรงเรียนประถมศึกษาของรัฐบาล จำนวน ๕ โรงเรียน

๑. โรงเรียนบ้านคำเม็ก
๒. โรงเรียนหนองโพนวิทยาคม
๓. โรงเรียนบ้านโคกกวาง
๔. โรงเรียนโคกลำมวิทยา
๕. โรงเรียนหนองกุงวิทยาคม

ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก จำนวน ๒ ศูนย์

๑. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านหนองโพน

๒. ศูนย์พัฒนาศูนย์เด็กเล็กบ้านคำเม็ก-โนนทอง

สถานการณ์ขยะมูลฝอย และของเสียอันตรายในเขตตำบลไผ่

พระราชบัญญัติสภาพัฒนาการปกครองส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และแก้ไขเพิ่มเติมจนถึงฉบับปัจจุบัน มาตรา ๕๙ นายกองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) กำหนดนโยบายโดยไม่ขัดต่อกฎหมาย และรับผิดชอบในการบริหารราชการขององค์การบริหาร ส่วนตำบลให้เป็นไปตามกฎหมาย นโยบายแผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบล ข้อบัญญัติ ระเบียบ และข้อบังคับของทางราชการ

(๒) สั่ง อนุญาต และอนุมัติเกี่ยวกับราชการขององค์การบริหารส่วนตำบล มาตรา ๖๗ ภายใต้บังคับ แห่งกฎหมาย องค์การบริหารส่วนตำบล มีหน้าที่ต้องทำให้เขตองค์การบริหารส่วนตำบลดังนี้

(๓) รักษาความสะอาดของถนน ทางน้ำ ทางเดิน และที่สาธารณะ รวมทั้งกำจัดมูลฝอยและสิ่งปฏิกูล

(๔) ป้องกันและระงับโรคติดต่อ

พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วน ท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๔๒ มาตรา ๑๖ ให้เทศบาลเมืองพัทยา และองค์การบริหารส่วนตำบลมีอำนาจและหน้าที่ใน การจัดระบบ การบริหารสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนในท้องถิ่นของตนเองดังนี้

(๑๘) การกำจัดมูล ฝอยสิ่งปฏิกูล และน้ำเสีย

(๑๙) การสาธารณสุข การอนามัยครอบครัว และการรักษาพยาบาล

ประกอบกับ แผนแม่บท การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของประเทศ (พ.ศ. ๒๕๕๘-๒๕๖๔) การจัดทำแผนปฏิบัติการ “ประเทศไทยไร้ขยะ” ตามแนวทางประชารัฐ ระยะ ๑ ปี โดยใช้หลักการ ๓Rs คือการใช้น้อย ใช้ ซ้ำ และนำกลับมาใช้ใหม่ โดยมีเป้าหมายเพื่อลด ปริมาณขยะมูลฝอยในภาพรวมของประเทศลดลง ร้อยละ ๕ ของอัตราการเกิดขยะมูลฝอย

ปัจจุบันขยะมูลฝอยเป็นปัญหาที่ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องต้องให้ความสำคัญและให้ความร่วมมือใน การแก้ไขกันอย่างเต็มความสามารถเพราะเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนทุกระดับ และนับวันจะทวีความรุนแรง มากยิ่งขึ้น ทั้งนี้เนื่องจากความเติบโตทางด้านเศรษฐกิจ การเพิ่มขึ้นของประชากร ตลอดจนพฤติกรรม การอุปโภค บริโภคของคนเราได้เปลี่ยนไปจากเดิมที่เคยใช้ตะกร้า เวลาไปจ่ายตลาด ใช้ปืนโตใส่อาหาร ใช้ใบบัว หรือ ใบตองห่ออาหาร แต่ปัจจุบันมีการใช้สินค้าที่มีบรรจุภัณฑ์จำพวกพลาสติก โฟม แก้ว กระดาษ โลหะอลูมิเนียม เพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ทำให้เกิดมูลฝอย และของเสียอันตรายเพิ่มขึ้นไปด้วย ผลกระทบที่ตามมาทั้ง ความสูญเสีย ทางด้านสิ่งแวดล้อม ก่อให้เกิดมลพิษทางน้ำ ทางดินเสื่อมสภาพ ความเสียหายจากเหตุรำคาญส่ง กลิ่นเหม็น รบกวน รวมถึงเป็นแหล่งที่

อยู่อาศัยของสัตว์ที่เป็นพาหะนำโรค เสียหายต่ออุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ความ สูญเสีย ทางด้านเศรษฐกิจ และสิ้นเปลืองงบประมาณของรัฐที่ใช้ในการแก้ไขขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

อย่างไรก็ตาม ข้อมูลจากกรมควบคุมมลพิษได้นำเสนอไว้ว่า ขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย ที่เกิดขึ้น มีสัดส่วนองค์ประกอบที่สามารถนำมาใช้ประโยชน์ใหม่ได้ อัตราไม่น้อยกว่า ๘๐ ของปริมาณขยะที่เกิดขึ้น โดยสามารถนำขยะจำพวก พลาสติก แก้ว กระดาษ โลหะ อะลูมิเนียม มาร์ซิเซล ด้ร้อยละ ๓๐-๓๕ และ นำขยะอินทรีย์ หรือขยะที่สามารถย่อยสลายได้มาหมักทำปุ๋ย ได้ร้อยละ ๔๕-๕๐ แต่ปัจจุบันอัตราการนำขยะมา ใช้ประโยชน์ใหม่มีเพียงร้อยละ ๒๒ ของปริมาณขยะมูลฝอยที่เกิดขึ้น ยังคงเป็นอัตราที่ต่ำกว่า เหมือน เปรียบเทียบกับ ขยะมูลฝอยที่มีศักยภาพในการนำมาใช้ประโยชน์ได้ ดังนั้น หากทุกคนเข้ามามีส่วนร่วมในการ ลด คัดแยกและใช้ ประโยชน์จากขยะมูลฝอย เริ่มจากตนเอง ครอบครัว หมู่บ้านหรือชุมชน สถานประกอบการ ต่าง ๆ เช่น ร้านอาหาร โรงแรม ห้างสรรพสินค้า ร้านสะดวกซื้อ รวมทั้งองค์กรต่าง ๆ เช่น โรงเรียน และ สถานที่ราชการ อาคารสำนักงาน ก็จะสามารถช่วยแก้ไขปัญหามลพิษได้ และยังช่วยให้ประหยัด งบประมาณ และทรัพยากรธรรมชาติอีกด้วย ตำบลกมลาไสย มีลักษณะพื้นที่ชนบทบ้านเรือนที่อยู่อาศัยของประชาชนมีลักษณะเป็นชุมชน หนาแน่น มีพื้นที่ รอบหมู่บ้านเป็นทุ่งนา แปลงเกษตร และป่าโคกหรือป่าชุมชน กำจัดการขยะของชุมชนจึง เป็นลักษณะพึ่งตนเอง เป็นส่วนใหญ่ มีเพียงบางส่วนที่องค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสยได้เตรียมบ่อขยะฝัง กลบไว้ ๑ แห่ง ได้แก่ บ่อ ขยะหมู่ที่ ๑๖ ประชาชน หมู่ที่ ๒, ๘ และ ๑๖ ทั้งขยะร่วมกัน ซึ่งประชาชนแต่ละ ครัวเรือนจะนำขยะในบ้านเรือน ไปทิ้ง ณ บ่อขยะที่เตรียมไว้ให้ แล้วทาง องค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสย ดำเนินการฝังกลบและเผาทำลายขยะ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลกมลาไสยจึงมีเพียงค่าใช้จ่ายในการฝัง กลบและเผาลายเท่านั้น

ส่วนที่ ๓

แผนการบริหารจัดการมูลฝอย

ยุทธศาสตร์การบริหารจัดการขยะมูลฝอยของการบริหารส่วนตำบลไผ่

๓.๑ วิสัยทัศน์ “ตำบลกมลาไสยเมืองสะอาด มีระบบบริหารจัดการขยะอย่างยั่งยืน”

๓.๒ เป้าประสงค์/พันธกิจ

๑. ปรับปรุงฟื้นฟู ระบบกำจัดขยะมูลฝอยให้ถูกหลักวิชาการ
๒. มีการจัดการขยะมูลฝอยที่สะสมอย่างถูกหลักวิชาการ
๓. รณรงค์ให้ความรู้และวิธีการคัดแยกขยะที่เกิดจากถนนหรือครัวเรือน
๔. ลด ละ เลิกปริมาณการใส่ขยะ โดยรณรงค์ การใส่หลัก ๓ Rs
๕. สร้างนิสัยการลด ละ เลิก การสร้างความตระหนักรู้ถึงผลกระทบจากปัญหาขยะในอนาคต

๓.๓ ยุทธศาสตร์ของแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตรายของการบริหารส่วนตำบลไผ่

ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การจัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน แนวทางการ พัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้มีการใช้ทรัพยากรธรรมชาติทดแทนการใช้ถุงพลาสติกหรือโฟม
- ๒) จัดการขยะมูลฝอยในครัวเรือน/ส่วนราชการ/องค์กรเอกชน ให้ถูกหลักวิชาการ
- ๓) กำหนดเขตพื้นที่ห้ามเทกองขยะมูลฝอย
- ๔) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจัดให้มีที่จัดรวบรวมขยะอันตรายในหมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ จุด โดย ไม่ให้

เกิดมลภาวะทางด้านสิ่งแวดล้อมและประชาชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การสร้างนิสัยของคนในชุมชนในการนำขยะกลับมาใช้ใหม่ แนวทางการพัฒนา

- ๑) ส่งเสริมให้ครัวเรือนมีการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง
- ๒) ส่งเสริมให้มีระบบกำจัดขยะมูลฝอยแบบถูกหลักสุขาภิบาล
- ๓) ส่งเสริมการดำเนินงานชุมชนปลอดขยะ
- ๔) ส่วนราชการ/องค์กร กำหนดมาตรการให้มีการคัดแยกขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย

ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การวางระเบียบมาตรการการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและของเสียอันตราย แนวทางการพัฒนา

๑) องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นออกเทศบัญญัติ/ข้อบัญญัติด้านการจัดการขยะมูลฝอยหรือประกาศท้องถิ่นในการลด คัดแยกขยะมูลฝอย และของเสียอันตราย

๒) อำเภอและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นประกาศเขตพื้นที่ห้ามเทกอง รวมถึงห้ามมิให้มีศูนย์ขนถ่าย ขยะมูลฝอยในเขตชุมชน

ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การสร้างวินัยของคนมุ่งสู่การบริหารจัดการขยะที่ยั่งยืน แนวทางการพัฒนา

- ๑) บังคับใช้กฎหมาย
- ๒) สร้างจิตสำนึก และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

๓) ประชาสัมพันธ์ รมร่งค์ ให้ความรู้การลด คัดแยกขยะที่ต้นทาง

๔) จัดกิจกรรมสร้างนิสัยการจัดการขยะมูลฝอยในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และสถานศึกษาทุกสังกัดในตำบลไผ่

๕) ส่งเสริมการใช้สินค้าและบริการที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖) ตรวจสอบ ดำเนินคดีกับผู้ลักลอบทิ้งขยะ กากอุตสาหกรรม

๗) สนับสนุนการใช้สื่อมวลชนช่วยปลูกกระแสสังคม เพื่อสร้างวินัยคนในชาติให้มีส่วนร่วมในการ จัดการ ขยะมูลฝอย

๘) ส่งเสริม/สนับสนุนการจัดตั้งธนาคารขยะ และกองทุนฌาปนกิจชุมชนเพื่อบริหารจัดการ รายได้จากการซื้อขายขยะชุมชน การสมัครเข้าร่วมโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประเทศไทยตามที่ จังหวัดสุพรรณบุรีแจ้งว่ากรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นแจ้งการดำเนินการรับรองปริมาณก๊าซเรือนกระจกจาก โครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อนของกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย มีกระบวนการ ดำเนินงานให้มีการทวนสอบจากผู้ประเมินภายนอก Validation and verification Body : VVB เพื่อทำการ ตรวจสอบเอกสารในภาพรวมโดยผู้ประเมินภายนอกจะลงพื้นที่ในจังหวัดต่างๆ เพื่อตรวจสอบข้อมูล การจัดทำ แผนปฏิบัติการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน เทศบาลตำบลไผ่ พ.ศ.๒๕๖๘ ถังขยะเปียกลดโลกร้อน รายเดือน ที่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้รวบรวมและบันทึกไว้ในระบบสารสนเทศด้าน การจัดการขยะมูลฝอย ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยเอกสารสำคัญประกอบการทวนสอบ คือ ใบสมัครเข้าร่วมโครงการฯ ระดับครัวเรือน นั้น เทศบาลตำบลไผ่ ขอความร่วมมือท่านประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้เข้าร่วม โครงการฯ ในระดับครัวเรือนให้ครบทุกครัวเรือน ประโยชน์ที่ได้รับจากโครงการถังขยะเปียกลดโลกร้อน เป็นการจัดการขยะมูลฝอย ตั้งแต่ต้นทาง เพื่อลดปริมาณขยะที่ต้องนำไปหลุมฝังกลบและลดการเกิดก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็น สาเหตุของภาวะโลกร้อน การย่อยสลายขยะอินทรีย์ในถังขยะเปียกให้กลายเป็นปุ๋ยที่นำไปใช้ประโยชน์ทาง การเกษตรและ ผลประโยชน์ ที่จะได้รับภายหลังจากการรับรอง ปริมาณก๊าซเรือนกระจก (คาดการณ์ ว่ารายได้ที่จะ ได้รับจากการขายคาร์บอนเครดิตภายใต้โครงการฯ นั้น ประมาณ “๓ บาท/คน/ปี”)

ส่วนที่ ๔ แผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด”

๑.ด้านการจัดการขยะต้นทาง

๑.๑ จัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานการจัดการขยะมูลฝอยของชุมชน

๑.๒ มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการนำ “ขยะบรรจุภัณฑ์” กลับมาใช้ใหม่อย่างน้อย ๔ ครั้ง/ปี

๑.๓ มีการเปิดทำการกองทุนขยะ รับซื้อขยะรีไซเคิลจากประชาชนในพื้นที่ตำบลได้

๑.๔ มีการขับเคลื่อนโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน โดยการลงพื้นที่สำรวจถังขยะเปียกในพื้นที่ตำบลได้

๑.๕ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมความตระหนักและความรับผิดชอบของผู้บริโภคให้มีการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมและมีส่วนร่วมในการลด คัดแยก และนำขยะกลับมาใช้ใหม่

๑.๖ มีการจัดกิจกรรมรณรงค์ประชาสัมพันธ์เพื่อลดการใช้พลาสติกแบบใช้ครั้งเดียวทิ้ง (single-use plastics) ขยะอาหาร (food waste) และความรู้เกี่ยวกับการลดก๊าซเรือนกระจก

๑.๗ มีการส่งเสริมให้หน่วยงานภายในพื้นที่รวมถึงสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีการติดตั้งจุดคัดแยกขยะอย่างน้อย ๓ ประเภท ได้แก่ ขยะอินทรีย์ ขยะทั่วไป และขยะรีไซเคิล

๒.ด้านการจัดการขยะกลางทาง

๒.๑ มีการจัดตั้งภาชนะรองรับมูลฝอยแบบแยกประเภท ๒ ประเภท ได้แก่ ภาชนะรองรับมูลฝอยทั่วไป เป็นสีน้ำเงิน และภาชนะรองรับมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่หรือขยะรีไซเคิล เป็นสีเหลือง สำหรับพื้นที่ที่ต้องการเน้นในเรื่องความปลอดภัย อาจจัดให้มีภาชนะรองรับมูลฝอยที่มีลักษณะโปร่งใสก็ได้ โดยขอให้มีสัญลักษณ์ที่บ่งบอกประเภทขยะโดยชัดเจน รวมถึงภาชนะเดิมที่สามารถดัดแปลงได้

๒.๒ มีการเก็บขนขยะแยกประเภท เช่น มีการกำหนดวัน เวลา สถานที่ ประเภทของขยะมูลฝอย (เช่น ขยะมูลฝอยทั่วไป ขยะมูลฝอยอินทรีย์ ขยะมูลฝอยนำกลับมาใช้ใหม่ ฯลฯ) รวมถึงเส้นทางการเก็บและขนมูล ฝอยแล้วแจ้งวัน เวลา สถานที่ และเส้นทางการเก็บและขนขยะมูลฝอยดังกล่าวให้ผู้ก่อให้เกิดมูลฝอยทราบล่วงหน้าเป็นเวลาพอสมควร หรือแบ่งส่วนในรถเก็บขนขยะ เพื่อสามารถเก็บขนขยะมูลฝอยแบบแยกประเภทได้

๒.๓ มีการจัดกิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะรีไซเคิล และสนับสนุนการนำแนวคิดระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ในการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยภายใต้หลัก ๓Rs หรือ ๓ ช: คือ ใช้น้อย ใช้ซ้ำ นำกลับมาใช้ใหม่ และรณรงค์สร้างการรับรู้และจิตสำนึกประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการลดปริมาณขยะมูล ฝอยชุมชนและคัดแยกขยะที่สามารถนำไปรีไซเคิลได้ พัฒนาสู่การสร้างมูลค่าเพิ่ม หรือสวัสดิการด้านต่าง ๆ และทำให้การจัดการขยะมูลฝอยมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

๒.๔ มีการจัดตั้งภาชนะรองรับขยะมูลฝอยที่เป็นพิษหรืออันตรายจากชุมชนในหมู่บ้านหรือชุมชน และ มีการขนขยะอันตรายชุมชนไปยังจุดรวบรวมขยะอันตรายของจังหวัด (กรณี อบท. MOU กับ อบจ.กาฬสินธุ์) เพื่อรวบรวมและนำส่งไปกำจัด หรือ อบท. มีการขนขยะอันตรายชุมชนส่งไปให้บริษัทเอกชนนำไปกำจัด โดยตรง

(กรณีอปท. ไม่ได้ MOU กับ อบจ.ภาพลื่นธุ์)

๒.๕ มีระบบหรือมาตรการรองรับการรวบรวมมูลฝอยติดเชื้อชุมชน เช่น อปท. จัดให้มีจุดทิ้งมูลฝอยติดเชื้อ ชุมชน (Drop off) และรวบรวมขนส่งไว้ ณ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบล (รพ.สต.) หรือศูนย์บริการสาธารณสุข หรือตามที่ อปท. กำหนด และรวบรวมขนส่งไปยังโรงพยาบาลชุมชน หรือขนส่งไปยัง สถานที่กำจัดโดยรถเก็บขนมูลฝอยติดเชื้อของ อปท. หรือบริษัทเอกชน เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป

๓. ด้านการจัดการขยะปลายทาง

๓.๑ ขยะมูลฝอยชุมชนได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง

๓.๑.๑. ปริมาณขยะมูลฝอยที่ได้รับการจัดการอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำไปกำจัด อย่างถูกต้อง รวมกับปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์

๓.๑.๒. ปริมาณขยะมูลฝอยที่กำจัดอย่างถูกต้อง หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำไปกำจัดด้วย วิธีการอย่างหนึ่งอย่างใด ได้แก่ การฝังกลบเชิงวิศวกรรม (Engineer Landfill) การฝังกลบอย่างถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitary Landfill) เตาเผาที่มีระบบกำจัดมลพิษทางอากาศ การแปรรูปเพื่อผลิตพลังงาน (WTE) การหมักทำปุ๋ย (Compost) การแปรรูปขยะเป็นเชื้อเพลิง (RDF) การกำจัดขยะมูลฝอยแบบเชิงกลชีวภาพ (MBT) และเตาเผา ขนาดน้อยกว่า ๑๐ ตัน/วัน ที่มีระบบกำจัดอากาศเสีย

๓.๑.๓. ปริมาณขยะมูลฝอยที่นำกลับมาใช้ประโยชน์ หมายถึง ปริมาณขยะมูลฝอยที่ถูกนำกลับมาใช้ ประโยชน์ ผ่านกิจกรรมต่าง ๆ เช่น กองทุนขยะของผู้สูงอายุ ผ้าป่าขยะรีไซเคิล ขยะแลกไข่ ขยะแลกสิ่งของ ขยะแลกภาษี กิจกรรม Big Cleaning Day กิจกรรมทำปุ๋ยหมัก น้ำหมักชีวภาพ กิจกรรมร้านรับซื้อของเก่า สี เขียว กิจกรรมธนาคารขยะชุมชน ธนาคารขยะโรงเรียน ศูนย์รีไซเคิลชุมชน กิจกรรมตลาดนัดมือสอง เป็นต้น รวมทั้ง ปริมาณขยะรีไซเคิลที่มีการคัดแยกที่สถานที่กำจัดขยะมูลฝอย

๓.๒ มีการแต่งตั้งคณะทำงาน และจัดการประชุมปรึกษาหารือกัน เพื่อจัดทำแผนบริหารจัดการขยะมูลฝอยของกลุ่มพื้นที่ฯ เป็นแผนปฏิบัติการ (Action Plan) ในการบริหารจัดการขยะในภาพรวมของจังหวัด เสนอต่อคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยของจังหวัดพิจารณา โดยแผนปฏิบัติการดังกล่าวต้อง ครอบคลุม การบริหารจัดการขยะมูลฝอยภายในกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูลฝอย (Clusters) เช่น การเก็บ ขน และกำจัด ขยะมูลฝอยของทั้งกลุ่ม การไหลของขยะทั้งหมดของกลุ่มมีที่มาที่ไปอย่างไร มีกระบวนการในการ บริหารจัดการ อย่างไร ทั้งนี้ การดำเนินการต้องสอดคล้องกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยในภาพรวมของ จังหวัดด้วย

๓.๓ มีการบริหารจัดการสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ไม่ถูกต้อง ได้แก่ การเทกอง การเทกองที่มีการควบคุม การเผากลางแจ้ง เตาเผาที่ไม่มียระบบบำบัดมลพิษทางอากาศ และวิธีการอื่น ๆ ที่ไม่ปรากฏในข้อ ๑๔ ของประกาศ กระทรวงมหาดไทย เรื่อง การจัดการมูลฝอย พ.ศ. ๒๕๖๗ มีการกำหนดแผนงาน/โครงการ ปรับปรุงสถานที่กำจัด ขยะมูลฝอยใหม่มีความถูกต้องตามหลักวิชาการรวมกัน หรือรวมกันกำหนดวิธีการกำจัด ขยะมูลฝอยอย่างถูกต้อง ซึ่งอาจรวมถึงการพิจารณาในการนำเทคโนโลยีเข้ามาจัดการ โดยคำนึงถึงการลดก๊าซเรือนกระจกที่เกิดขึ้นจากสถานที่กำจัดขยะที่ไม่ถูกต้อง ตามขอเสนอการยกระดับสถานที่กำจัดขยะมูลฝอยที่ ไม่ถูกต้องของกรม

ควบคุมมลพิษ

๓.๔ มีการจัดทำบันทึกข้อตกลง MOU ร่วมกันมอบหมายให้องค์การบริหารส่วนจังหวัดหรือ อบท. อื่น ที่มีศักยภาพรับผิดชอบการเก็บรวบรวมและขนส่งขยะอันตรายชุมชน เพื่อนำไปกำจัดอย่างถูกต้อง และบันทึกข้อมูลการจัดการของเสียอันตรายชุมชนดังกล่าว ในระบบสารสนเทศด้านการจัดการมูลฝอยของ อบท. (มฝ. ๑) ส่วนที่ ๒ ข้อมูลพื้นฐานด้านขยะ

๓.๕ มีการจัดการกับมูลฝอยติดเชื้อ ซึ่งเป็นมูลฝอยที่ปนเปื้อนหรือสงสัยว่าปนเปื้อนสิ่งทีก่อให้เกิดโรค มูลฝอยติดเชื้อในชุมชนเกิดจากกลุ่มผู้ป่วยที่รักษาตัวที่บ้านหรือกลับไปรักษาตัวที่บ้านหรือการดูแลสุขภาพที่บ้าน เช่น วัสดุและของใช้ต่าง ๆ ที่มีการปนเปื้อนเลือด และสารคัดหลั่งของผู้ป่วยติดเชื้อ ผู้ป่วยล้างไตผ่านช่องท้อง การฉีดอินซูลินในผู้ป่วยโรคเบาหวาน ผู้ป่วยที่มีแผลกดทับ ผู้ป่วยโควิด-๑๙ และผู้ป่วยโรคติดเชื้ออื่น ๆ เป็นต้น เช่น สำลี ผ้าก๊อช ผ้าพันแผล ผ้าอ้อมสำเร็จรูป แผ่นรองขับ หน้ากากอนามัย ถุงมือยาง ถุงล้างไต ถุงปัสสาวะและสายยาง เข็ม หรือเข็มอินซูลิน โดยมีการจัดการเป็นระบบที่เชื่อมโยงกันทั้งในส่วนของ อบท. โรงพยาบาลชุมชน รพ.สต. และในส่วนของชุมชนที่จะต้องมีการจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสม โดยมี การดำเนินงานที่เชื่อมโยง กับเครือข่ายอื่นๆ เช่น วัด โรงเรียน ชมรมผู้สูงอายุ ผู้นำชุมชน ฯลฯ ในการร่วมวาง มาตรการและ ออกแบบรูปแบบใน การจัดการมูลฝอยติดเชื้อที่เหมาะสมกับชุมชนในแต่ละพื้นที่ โดยการ สนับสนุนของภาครัฐ และเอกชน ให้มีการนำส่ง เพื่อไปรวบรวม ณ ที่พักรวมมูลฝอยติดเชื้อของ รพ.สต. หรือ ศูนย์บริการสาธารณสุข หรือตามที่ อบท. กำหนด และรวบรวมนำไปกำจัดอย่างถูกต้องตามหลักวิชาการต่อไป โดยต้องไม่มีมูลฝอยติดเชื้อ ตกค้าง เพื่อลดและป้องกัน การแพร่ระบาดของเชื้อโรค รวมถึงเพื่อความปลอดภัย ของผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องและ ประชาชน

๔. ด้านกลไกส่งเสริมการบริหารจัดการ

๔.๑ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการเครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก ตามระเบียบ กระทรวงมหาดไทย ว่าด้วยอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก พ.ศ. ๒๕๖๑ ข้อ ๑๒ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการ เครือข่ายอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก เพื่อให้มีกลไกในรูปแบบของคณะกรรมการเข้ามารองรับการบริหาร จัดการของกลุ่มอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกของ อบท. และส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่

๔.๒ มีการจัดทำแผนปฏิบัติการจัดการขยะมูลฝอยชุมชน ระดับ อบท. เพื่อให้การขับเคลื่อน แผนปฏิบัติการ จัดการขยะมูลฝอยชุมชน “จังหวัดสะอาด” เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ มีผู้รับผิดชอบในการ ดำเนินการและ ร่วมคิด ร่วมทำในรูปแบบของคณะกรรมการ โดยประกอบด้วย ผู้บริหารของ อบท. ผู้อำนวยการ กอง/ฝ่าย ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมไปถึงประธานกลุ่มชุมชน เครือข่ายอาสาสมัครต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการ ขับเคลื่อนการบริหาร จัดการขยะมูลฝอย ชุมชนให้เกิดเป็นรูปธรรม

๔.๓ มีการนำเสนอเรื่องการบริหารจัดการขยะ เข้าสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่ง ปฏิกูลและ มูล ฝอยจังหวัด หรือคณะกรรมการจังหวัด หรือที่ประชุมผู้บริหาร อบท. หรือที่ประชุมอื่น ๆ ในระดับ อำเภอ และ ระดับ อบท. ให้มีการทำประเด็นเรื่องการบริหารจัดการขยะ เช่น ข้อมูลการจัดการขยะของ อบท. ปริมาณขยะ สถานการณ์ ขยะในปัจจุบัน สภาพปัญหาการจัดการขยะ เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อหาแนวทางร่วมกันใน การจัดการขยะ

ในพื้นที่ รวมถึงสร้าง ความตื่นตัวแก่สาธารณชนเป็นวงกว้าง ร่วมกับภาครัฐ หรือเอกชน และ การนำเสนอเรื่องการ บริหารจัดการขยะ เขาสู่วาระการประชุมคณะกรรมการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย จังหวัด/คณะกรรมการจังหวัด/ ที่ประชุมผู้บริหาร อปท./ ที่ประชุมอื่น ๆ ในระดับอำเภอ และระดับ อปท. โดย อย่างน้อยต้องมีการนำเสนอในที่ ประชุมใดที่ประชุมหนึ่ง หรือ มากกว่า ๑ คณะ อย่างน้อยเดือนละ ๑ ครั้ง

๔.๔ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติอาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลก เพื่อส่งเสริมให้เกิดเครือข่าย อาสาสมัคร ประชาชน ท้องถิ่นที่มีจิตอาสาในการช่วยเหลืองานของ อปท. เกี่ยวกับการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูล ฝอย การ ปกป้องและรักษา ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โดยการยกย่องและเชิดชูเกียรติ สร้างแรงจูงใจ ในการ ปฏิบัติงานให้แก่สมาชิก อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกผ่านการจัดทำประกาศ อปท. เรื่อง การยกย่องเชิดชู เกียรติ อาสาสมัครท้องถิ่นรักษ์โลกต้นแบบ

๔.๕ มีการยกย่องเชิดชูเกียรติครัวเรือนต้นแบบในการบริหารจัดการขยะครัวเรือน : เพื่อส่งเสริมให้ อปท. ดำเนินการคัดแยกขยะมูลฝอยตั้งแต่ต้นทาง มีการเก็บขนแบบแยกประเภทและนำไปกำจัดอย่าง ถูกต้อง รวม ผลักดัน นโยบายให้มีผลไปสู่การปฏิบัติในระดับชุมชนและครัวเรือน ในการส่งเสริมการมีส่วนร่วม ของชุมชนในการ คัดแยกขยะที่ ต้นทางในหลายพื้นที่ ส่งผลให้ชุมชนในพื้นที่สามารถลดปริมาณขยะที่ต้องนำไป กำจัด และลดค่าใช้จ่าย ของ อปท. จากการ ดำเนินการเก็บขนและกำจัดมูลฝอยได้อย่างเป็นรูปธรรม รวมทั้งก่อให้เกิดชุมชนต้นแบบใน การจัดการขยะที่สอดคล้องกับ นโยบายจังหวัดสะอาดและแผนปฏิบัติการ ๓Rs โดย ครัวเรือนที่ได้รับการยกย่อง และเชิดชูเกียรติจาก อปท. เพื่อสร้างแรง จูงในการบริหารจัดการขยะครัวเรือน ผ่านการประกาศ อปท.

๔.๖ มีการส่งเสริมและประชาสัมพันธ์การซื้อขายคาร์บอนเครดิต จากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ของ อปท.การเผยแพร่ปริมาณคาร์บอนเครดิตที่ได้รับการรับรองจากโครงการถังขยะเปียก ลดโลกร้อน ให้ ผู้ประกอบการ ภาคเอกชน หน่วยงาน ในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนคาร์บอนเครดิตจากโครงการ

๔.๗ มีกลไกในการติดตามประเมินผลในการดำเนินการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ ในการ จัดการมูลฝอย (Clusters)

๑) ให้มีการรายงานสถานะการดำเนินงานตามแผนบริหารจัดการ ขยะของกลุ่มพื้นที่ในการ จัดการมูลฝอย (Clusters) ทุก ๆ ๓ เดือน

๒) มีการบูรณาการความร่วมมือกับ อปท. ในกลุ่ม Clusters และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เขา นิเทศน์ให้ คำแนะนำหรือตรวจเยี่ยมการดำเนินงานในพื้นที่

๓) มีการกำหนดประเด็นในการขับเคลื่อนแผนบริหารจัดการขยะของกลุ่มพื้นที่ในการจัดการมูล ฝอย (Clusters) ใน การประชุมคณะกรรมการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอยของ อปท.

๔.๘ มีการสร้างความร่วมมือระหว่างภาคีเครือข่ายในการบริหารจัดการขยะมูลฝอย มีการร่วม บูรณาการการ ทำงานของภาคีเครือข่ายของกระทรวงมหาดไทยทั้ง ๗ ภาคี อันได้แก่ ภาคราชการ ภาคผู้นำ ศาสนา ภาคผู้นำวิชาการ ภาคเอกชน ภาคประชาชน ภาคประชาสังคม และภาคสื่อสารมวลชน ให้สามารถ ทำให้ การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างเข้มข้น ต่อเนื่อง ให้มีการดำเนินงาน/โครงการ/กิจกรรม ที่มีการบูรณาการรวม กับ ๗ ภาคีเครือข่าย เช่น

๑) การลงนามใน MOU ร่วมกัน (Memorandum of Understanding)

๒) การจัดโครงการ/กิจกรรม ที่เกี่ยวกับการบริหารจัดการขยะมูลฝอยชุมชน

๔.๙ มีการบันทึกข้อมูลในระบบสารสนเทศด้านการจัดการขยะมูลฝอยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น [รายป (มผ.๑) และรายเดือน (มผ.๒)]

๕. การนำนวัตกรรม หรือกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอย มีนวัตกรรม หรือกิจกรรมริเริ่มสร้างสรรค์มาใช้ในการจัดการขยะ โดยสามารถขยายผลหรือต่อยอดได้ เช่น ทำเป็น เครื่องใช้ สิ่งประดิษฐ์ การแปรรูปวัสดุเหลือใช้ การจัดกิจกรรมทางสังคม หรืออื่น ๆ ตามความเหมาะสมของพื้นที่

๖. การเผยแพร่ประชาสัมพันธ์เพื่อสร้างการรับรู้เกี่ยวกับการจัดการขยะมูลฝอยผ่านช่องทาง ต่าง ๆ พิจารณาจากความหลากหลายของช่องทางในการสื่อสารประชาสัมพันธ์ เช่น

๑) เอกสารประชาสัมพันธ์ เผยแพร่คู่มือ หรือแผ่นพับ

๒) บ้ายประชาสัมพันธ์ขนาดใหญ่

๓) สื่อวิทยุ/โทรทัศน์

๔) เสียงตามสาย/หอกระจายข่าว

๕) Social Media/สื่อออนไลน์

๖) รถประชาสัมพันธ์ของ อบต.

๗) หนังสือพิมพ์/สื่อสิ่งพิมพ์

๘) การใช้สื่อบุคคลในการรณรงค์ให้ความรู้

๙) ช่องทางอื่น ๆ ตามความเหมาะสม

